

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ РІШЕННЯ

24.12.14р.

Справа № 904/8258/14

За позовом Приватного підприємства "МИКОЛАЙОВИЧ", Дніпропетровська область, Софіївський район, с. Жовте до Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю "ЗЕМЛЯ", Софіївський район, с. Нововасилівка про стягнення 61 428,38грн.

Суддя Турчин С.О.

Секретар судового засідання Сергієнко П.М.

Представники:

від позивача - Тарабака Є.А. дов. №16 від 30.07.14р.

від відповідача - не з'явився

Суть спору:

Приватне підприємство "МИКОЛАЙОВИЧ" (далі – Позивач) звернулося з позовом до сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю "ЗЕМЛЯ" (далі – Відповідач) про стягнення 61 428,38 грн., з яких: 31 483,06грн. – основна заборгованість, 2 266,78грн. – пені, 3 464,86грн. – 3% річних, 5 792,88грн. – інфляційних втрат, 18 415,80грн. – збитків.

Позовні вимоги обґрунтовані невиконанням відповідачем умов договору оренди основних засобів (комбайн ДОН-1500, жатка, підбирач, пристосування для збирання соняшнику та причіп для транспортування соломи) у приватного підприємства від 02.01.2006 року щодо своєчасної оплати орендних платежів.

Ухвалою суду від 22.10.14р. порушено провадження по справі та призначено слухання на 11.11.14р.

11.11.14р. в судові засідання з'явилися повноважні представники позивача. За результатами судового засідання розгляд справи відкладено до 25.11.14р.

25.11.14р. в судові засідання з'явився повноважний представник позивача. Представникам позивача подано заяву про уточнення позовних вимог та вказано на необхідність стягнення витрат на юридичну допомогу у розмірі 5 000,00грн. За результатами судового засідання розгляд справи відкладено до 16.12.14р.

16.12.14р. в судові засідання з'явився повноважний представник позивача. За результатами судового засідання розгляд справи відкладено до 24.12.14р.

19.12.14р. позивачем подано уточнення позовних вимог та вказано на необхідність стягнення заборгованості у розмірі заборгованості з орендної плати у розмірі 31 483,06грн., пені у розмірі 2266,78грн., 3% річних у розмірі 3 438,98грн., інфляційні втрати у розмірі 5023,43грн., збитки у розмірі 18 415,80грн., витрат на юридичну допомогу у розмірі 5000,00грн.

24.12.14р. в судові засідання з'явився повноважний представник позивача.

Відповідно до п.3.9.1. постанови пленуму Вищого господарського суду України від 26.12.2011р. №18 "Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції", особи, які беруть участь у справі, вважаються повідомленими про час і місце розгляду судом справи у разі виконання останнім вимог

частини першої статті 64 та статті 87 Господарського процесуального кодексу України. У разі присутності сторони або іншого учасника судового процесу в судовому засіданні протокол судового засідання, в якому відображені відомості про явку сторін (пункт 4 частини другої статті 81¹ ГПК), є належним підтвердженням повідомлення такої сторони (іншого учасника судового процесу) про час і місце наступного судового засідання. За змістом цієї норми, зокрема, в разі якщо ухвалу про порушення провадження у справі було надіслано за належною адресою (тобто повідомленою суду стороною, а в разі ненадання суду відповідної інформації - адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців), і не повернуто підприємством зв'язку або повернуто з посиланням на відсутність (вибуття) адресата, відмову від одержання, закінчення строку зберігання поштового відправлення тощо, то вважається, що адресат повідомлений про час і місце розгляду справи судом.

Так, згідно спеціального витягом з ЄДРПОУ станом 22.10.14р адресою відповідача є: Дніпропетровська область, Софіївський район, с. Нововасилівка, вул. Будьонного. Відповідачу були направлені судові повістки за вказаною адресою, що підтверджується наявним в матеріалах справи поштовими конвертами, що повернулися до господарського суду Дніпропетровської області з відміткою про закінчення строку зберігання.

Відповідач в судові засідання не з'явився та відзив на позов не надав.

Згідно зі ст. 75 ГПК України за результатами судового засідання справу було розглянуто за участю повноважних представників позивача за наявними в ній матеріалами та оригіналами документів наданих позивачем додатково на вимоги суду в судові засідання в обґрунтування своїх позовних вимог.

В порядку ст. 85 Господарського процесуального кодексу України, в судовому засіданні оголошено вступну та резолютивну частину рішення та представнику позивача осіб повідомлено про дату складення повного тексту рішення.

Фіксація судового процесу технічними засобами не проводилася.

Дослідивши матеріали справи, заслухавши пояснення представника позивача, суд –

встановив:

02.01.2006 року між приватним підприємством "МИКОЛАЙОВИЧ" (Орендодавець) та сільськогосподарським товариством з обмеженою відповідальністю "ЗЕМЛЯ" (Орендар) був укладений договір оренди основних засобів (комбайн ДОН-1500, жатка, підбирач, пристосування для збирання соняшнику та причіп для транспортування соломи) у приватного підприємства.

Відповідно до пункту 1.1 договору орендодавець надає, а орендар приймає в строкове платне користування основні засоби (об'єкт оренди):

- комбайн марки ДОН-1500
- Державний номер: 29627АА, заводський №068763, двигун №081266
- Рік випуску-1993
- Поверх: жатка, підбирач, пристосування для збирання соняшнику, причепа для транспортування соломи

- Об'єкт оренди належить орендодавцю на праві власності згідно договору купівлі-продажу №1 від 15.12.2005 року

- Об'єкт оренди має такі недоліки на момент передачі, що можуть перешкоджати його ефективному використанню

- На об'єкт оренди встановлено (не встановлено) обмеження (обтяження) та інші права третіх осіб (підстави встановлення обмежень (обтяжень)).

Пунктом 3.1 договору передбачено, що термін оренди складає 1 рік з моменту прийняття об'єкта, що орендується.

Згідно з п.3.2 договору, термін оренди може бути скорочено або продовжений лише за згодою сторін.

Після закінчення строку договору оренди орендар має переважне право поновлення його на новий строк. У цьому разі, якщо жодна сторона в термін 1(один) місяць до закінчення даного договору письмово не повідомить про намір його розірвати, даний договір

*5*3506496*1*0*

автоматично пролонгується на термін 1 (один) рік. (пункт 3.3 договору).

Орендар має право відмовитись від даного договору, попередивши орендодавця в термін 1 (один) місяць. При цьому сплачена вперед орендна плата орендареві не повертається (пункт 3.4 договору).

Відповідно до п.4.1 договору, розмір орендної плати за весь об'єкт, що орендується, у цілому складає 21600,00 грн. за рік, в т.ч. ПДВ-20% 3600,00 грн.

Пункт 4.2 договору, встановлено, орендна плата сплачується орендарем згідно додатку №1 „Розрахунок орендної плати та терміни її внесення”.

Згідно з пунктом 10.1 договору, він набуває чинності з моменту його підписання сторонами і діє до моменту повного виконання сторонами своїх зобов'язань за договором.

Суд вважає за необхідне задовольнити вимоги позивача частково з таких підстав.

Згідно зі статтею 526 Цивільного кодексу України, зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог - відповідно до звичайв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться.

Відповідно до статті 525 Цивільного кодексу України, одностороння відмова від зобов'язання або одностороння зміна його умов не допускається, якщо інше не встановлено договором або законом.

Частинами 1 і 2 статті 193 Господарського кодексу України встановлено, що:

- суб'єкти господарювання та інші учасники господарських відносин повинні виконувати господарські зобов'язання належним чином відповідно до закону, інших правових актів, договору, а за відсутності конкретних вимог щодо виконання зобов'язання відповідно до вимог, що у певних умовах звичайно ставляться;

- кожна сторона повинна вжити усіх заходів, необхідних для належного виконання нею зобов'язання, враховуючи інтереси другої сторони та забезпечення загальногосподарського інтересу.

Згідно статті 759 Цивільного кодексу України, за договором найму (оренди) наймодавець передає або зобов'язується передати наймачеві майно у користування за плату на певний строк.

Предметом договору найму може бути річ, яка визначена індивідуальними ознаками і яка зберігає свій первісний вигляд при неодноразовому використанні (неспоживна річ). (ст. 760 ЦК України).

На виконання пункту 5.2 договору, 06.01.2006 року сторони підписали акт приймання-передачі основних засобів до договору оренди основних засобів від 02.01.2006 року.

Згідно акту, орендодавець передав, а орендар прийняв в оренду основні засоби: комбайн марки ДОН-1500, державний номер 29627АА, заводський №068763, двигун №081266; жатка; підбирач; пристосування для збирання соняшнику; причепи (2 одиниці) в робочому стані.

Згідно з ч.1 ст. 762 Цивільного кодексу України, за користування майном з наймача справляється плата, розмір якої встановлюється договором найму.

На підставі п.4.1 договору, позивачем за 2010р. нараховано оренду плати у розмірі 21 600,00грн. Станом на 20.01.11р. орендна плата відповідачем не сплачено.

Згідно з ч.2 ст. 530 Цивільного кодексу України, якщо строк (термін) виконання боржником обов'язку не встановлений або визначений моментом пред'явлення вимоги, кредитор має право вимагати його виконання у будь-який час. Боржник повинен виконати такий обов'язок у семиденний строк від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не впливає із договору або актів цивільного законодавства.

Так, претензією вих. №5 від 20.01.11р. позивачем повідомлено про наявність заборгованості з орендної плати за 2010р. у розмірі 21 600,00грн. та встановлено строк для повернення об'єкту оренди строком до 20.02.11р.

В матеріалах справи наявні докази направлення вказаної вимоги, а саме поштове повідомлення з відміткою про отримання відповідачем претензії 22.01.11р.

Враховуючи вищевикладене, з урахуванням положень ч.2 ст.530 ЦК України, боржник має виконати свій обов'язок у семиденний строк від дня пред'явлення кредитором вимоги. Тобто пред'явлення кредитором вимоги є тільки початком строку виконання, а виконання

боржником обов'язку в будь-який день семиденного строку буде вважатися належним виконанням. Боржник буде вважатися таким, що порушив умову про строк виконання, а кредитор відповідно отримує право звертатися за захистом свого порушеного права до суду тільки на восьмий день після пред'явлення вимоги.

Відлік семиденного строку починається з наступного дня після пред'явлення кредитором вимоги за загальним правилом обчислення строків, відповідно до вимог ст. 253 ЦК.

Таким чином, строк виконання зобов'язання сплинув 29.01.11р.

Листом відповідач просив відстрочити з 01.02.11р. до 30.09.11р. оплату заборгованості з орендної плати за 2010р. та строк повернення основних засобів продовжити до 30.04.11р.

Листом вих.№16 від 24.02.11р. позивачем повідомлено про відстрочку до 30.09.11р. по орендній платі за 2010р.

Таким чином, орендодавцем за користування об'єктом оренди здійснено нарахування орендної плати за 2010р. та за період 01.01.2011року по 17.06.2011 року у розмірі 31 483,06грн.

Відповідно до статті 610 Цивільного кодексу України порушенням зобов'язання є його невиконання або виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання (неналежне виконання).

Відповідно до ст. 611 ЦК України у разі порушення зобов'язання настають правові наслідки, встановлені договором або законом, зокрема, сплата неустойки.

За умовами п.9.1.1 договору, у випадку прострочення по сплаті орендних платежів пеня розмірі 1% від суми орендної плати за кожний день прострочення.

Однак, згідно з ч.1 ст.216 ГК України учасники господарських відносин несуть господарсько-правову відповідальність за правопорушення у сфері господарювання шляхом застосування до правопорушників господарських санкцій на підставах і в порядку, передбачених цим Кодексом, іншими законами та договором.

Частиною 6 ст.231 ГК України штрафні санкції за порушення грошових зобов'язань встановлюються у відсотках, розмір яких визначається обліковою ставкою Національного банку України, за увесь час користування чужими коштами, якщо інший розмір відсотків не передбачено законом або договором.

Відповідно до ч.6 ст.232 ГК України, нарахування штрафних санкцій за прострочення виконання зобов'язання, якщо інше не встановлено законом або договором, припиняється через шість місяців від дня, коли зобов'язання мало бути виконано.

Частиною 2 статті 343 Господарського кодексу України платник грошових коштів сплачує на користь одержувача цих коштів за прострочку платежу пеню в розмірі, що встановлюється за згодою сторін, але не може перевищувати подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який сплачується пеня.

Аналогічні приписи визначені п.2.9 постанови Пленуму Вищого господарського суду України №14 від 17.12.13р., де визначено, що за приписом статті 3 Закону України «Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань» та частини другої статті 343 ГК України, розмір пені за прострочку платежу не може перевищувати подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який сплачується пеня. Якщо в укладеному сторонами договорі зазначено вищий розмір пені, ніж передбачений у цій нормі, застосуванню підлягає пеня в розмірі згаданої подвійної облікової ставки"

Відповідно до розрахунку позивача розмір пені за період з 30.01.14р. по 30.07.11р. у розмірі 2266,78грн.

Відповідно до ч.2 ст.625 Цивільного кодексу України боржник, який прострочив виконання грошових зобов'язань на вимогу кредитора, зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також 3% річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом.

Згідно наданому розрахунку 3% річних у розмірі 3 438,98грн. та інфляційних втрат у розмірі 5023,43грн.

Щодо заявлених позивачем вимог про стягнення збитків у розмірі 18 415,80грн., суд вказує наступне.

16.06.11р. позивачем здійснено перевірку наданого в оренду майна та складено акт

перевірки використання основних засобів, що знаходяться в оренді сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю "ЗЕМЛЯ". Перевіркою виявлено навмисне псування основних засобів, що знаходяться в оренді.

09.07.11р. сторонами підписано акт про приймання – передачу основних засобів до договору оренди основних засобів від 02.01.06р. та повернуто об'єкт оренди позивачу.

В матеріалах справи наявні надана позивачем від 12.09.11р. калькуляція витрат по комбайну ДОН – 1500 що складає у розмірі 18 415,80грн.

Відповідно до приписів статті 22 ЦК України, особа, якій завдано збитки в результаті порушення її цивільного права, має право на їх відшкодування. Збитками є: втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права (реальні збитки) та доходи, які особа могла б реально одержати за звичних обставин, якби її право не було порушено (упущена вигода).

Згідно з статтею 224 ГК України, під збитками розуміються витрати, зроблені управленою стороною, втрата або пошкодження її майна, а також не одержані нею доходи, які управлена сторона одержала б у разі належного виконання зобов'язання або додержання правил здійснення господарської діяльності другою стороною.

Відповідно з приписами статті 225 ГК України, до складу збитків, що підлягають відшкодуванню особою, яка допустила господарське правопорушення, включаються: вартість втраченого, пошкодженого або знищеного майна, визначена відповідно до вимог законодавства; додаткові витрати (штрафні санкції, сплачені іншим суб'єктам, вартість додаткових робіт, додатково витрачених матеріалів тощо), понесені стороною, яка зазнала збитків внаслідок порушення зобов'язання другою стороною; неодержаний прибуток (втрачена вигода), на який сторона, яка зазнала збитків, мала право розраховувати у разі належного виконання зобов'язання другою стороною; матеріальна компенсація моральної шкоди у випадках, передбачених законом.

Відшкодування збитків є мірою відповідальності, що застосовується за наявності збитків, протиправності дій цієї особи, причинного зв'язку між діями особи та збитками, та вини особи, внаслідок дій якої спричинено збитки.

Обов'язок доказування наявності шкоди та протиправності поведінки заподіювана шкоди покладається на особу, якій завдано збитків. При цьому, відповідно до вимог ч. 2 ст. 623 ЦК України, розмір збитків завданих порушенням зобов'язання, повинен бути реальним та доведеним позивачем.

Для застосування такої міри відповідальності, як стягнення збитків, потрібна наявність усіх елементів складу цивільного правопорушення: протиправної поведінки, збитків, причинного зв'язку між протиправною поведінкою боржника та збитками, вини.

Відсутність хоча б одного із вище перелічених елементів, утворюючих склад цивільного правопорушення, звільняє боржника від відповідальності, оскільки його поведінка не може бути кваліфікована, як правопорушення.

Відповідно до ст. 623 ЦК України, боржник, який порушив зобов'язання, має відшкодувати кредиторів завдані цим збитки. Розмір збитків, завданих порушенням зобов'язання, доказується кредитором. Збитки визначаються з урахуванням ринкових цін, що існували на день добровільного задоволення боржником вимоги кредитора у місці, де зобов'язання має бути виконане, а якщо вимога не була задоволена добровільно, - у день пред'явлення позову, якщо інше не встановлено договором або законом. Суд може задовольнити вимогу про відшкодування збитків, беручи до уваги ринкові ціни, що існували на день ухвалення рішення.

Відповідно до ст. ст. 33, 34 ГПК України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень. Докази подаються сторонами та іншими учасниками судового процесу. Господарський суд приймає тільки ті докази, які мають значення для справи. Обставини справи, які відповідно до законодавства повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватись іншими засобами доказування.

В матеріалах справи міститься акт перевірки використання основних засобів, що

знаходяться в оренді в СТОВ „Земля” (відповідно до наказу №7 від 16.06.11р.) та акти прийому передачі основних засобів до договору оренди основних засобів від 09.07.11р. та від 18.06.11р., якими виявлено завдані орендарем пошкодження об'єкту оренди.

Позивачем до позовної заяви надано калькуляцію витрат по комбайну ДОН-1500 (1993 випуску, державний номер 29627АА, заводський номер 068763, двигун номер 081266).

Згідно зі змістом якої, позивачем було виявлені недоліки при експлуатації комбайну та понесені витрати на відновлення комбайну на суму 18 415,80грн., що підтверджуються платіжними дорученнями: №145 від 18.07.11р. на суму 3 970,00грн., №142 від 13.07.11р. на суму 11 947,00грн., №131 від 04.07.11р. на суму 730,00грн., №13 від 07.09.11р. на суму 4 528,80грн. та рахунок №126 від 13.05.11р., видаткові накладні: №126 від 31.06.11р., №380 від 06.07.11р., №38417 від 08.09.11р., №117,112,110,119 від 09.06.11р.

Враховуючи вищевикладене, суд вважає за необхідне задовольнити вимоги позивача щодо стягнення збитків у розмірі 18 415,80грн.

Щодо заявлених позивачем до стягнення з відповідача витрат на юридичну допомогу у розмірі 5000,00грн., суд зазначає наступне.

Відповідно до ч. 1 ст. 44 Господарського процесуального кодексу України, судові витрати складаються з судового збору, сум, що підлягають сплаті за проведення судової експертизи, призначеної господарським судом, витрат, пов'язаних з оглядом та дослідженням речових доказів у місці їх знаходження, оплати послуг перекладача, адвоката та інших витрат, пов'язаних з розглядом справи.

Згідно ч. 5 ст. 49 ГПК України, суми, які підлягають сплаті за проведення судової експертизи, послуги перекладача, адвоката та інші витрати, пов'язані з розглядом справи, покладаються при частковому задоволенні позову - на обидві сторони пропорційно розміру задоволених позовних вимог.

Пунктом 6.3. Постанови Пленуму Вищого господарського суду України „Про деякі питання практики застосування розділу VI Господарського процесуального кодексу України” № 7 від 21.02.2013 передбачено, що витрати позивачів та відповідачів, третіх осіб, пов'язані з оплатою ними послуг адвокатів, адвокатських бюро, колегій, фірм, контор та інших адвокатських об'єднань з надання правової допомоги щодо ведення справи в господарському суді, розподіляються між сторонами на загальних підставах, визначених частиною п'ятою статті 49 ГПК.

Відшкодування цих витрат здійснюється господарським судом шляхом зазначення про це у рішенні, ухвалі, постанові за наявності документального підтвердження витрат, як-от угоди про надання послуг щодо ведення справи у суді та/або належно оформленої довіреності, виданої стороною представникові її інтересів у суді, платіжного доручення або іншого документа, який підтверджує сплату відповідних послуг, а також копії свідоцтва адвоката який представляв інтереси відповідної сторони, або оригінала ордеру адвоката, виданого відповідним адвокатським об'єднанням, з доданням до нього витягу з договору, в якому зазначаються повноваження адвоката як представника або обмеження його прав на вчинення окремих процесуальних дій. У разі неподання відповідних документів у господарського суду відсутні підстави для покладення на іншу сторону зазначених сум.

За змістом частини третьої статті 48 та частини п'ятої статті 49 ГПК у їх сукупності можливе покладення на сторони у справі як судових витрат тільки тих сум, які були сплачені стороною за отримання послуг саме адвоката (у розумінні пункту 1 статті 1 та частини першої статті 6 Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність"), а не будь-якої особи, яка надавала правову допомогу стороні у справі.

Таким чином, у суду відсутні підстави для задоволенні вимог в частині стягнення 5000,00грн. витрат за надання юридичних послуг.

Відповідно до вимог статті 49 Господарського процесуального кодексу України, при задоволенні позову судові витрати у справі покладаються на відповідача.

Керуючись ст.ст. 49, 82-85 Господарського процесуального кодексу України, суд -

в и р і ш и в :

Позов задовольнити частково.

Стягнути з сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю

*5*3506496*1*0*

"ЗЕМЛЯ" (53170, Дніпропетровська область, Софіївський район, с. Нововасилівка, вул. Будьонного, код ЄДРПОУ 31167360) на користь приватного підприємства "МИКОЛАЙОВИЧ" (53171, Дніпропетровська область, Софіївський район, село Жовте, вул. Шкільна, 1А код ЄДРПОУ 33125977) заборгованості з орендної плати у розмірі 31 483,06грн., пені у розмірі 2266,78грн., 3% річних у розмірі 3 438,98грн., інфляційні втрати у розмірі 5023,43грн., збитки у розмірі 18 415,80грн., судового збору у розмірі 1827,00грн.

Видати наказ після набрання рішенням законної сили.

В іншій частині позовних вимог відмовити.

Повернути приватному підприємству "МИКОЛАЙОВИЧ" (53171, Дніпропетровська область, Софіївський район, село Жовте, вул. Шкільна, 1А код ЄДРПОУ 33125977) з Державного бюджету України в особі управління Державної казначейської Служби України у Жовтневому районі м. Дніпропетровська Дніпропетровської області (49027, м. Дніпропетровськ, пл. Шевченка, 7, код ЄДРПОУ 37989269, рахунок 31214206783005 в Відділенні банку ГУДКУ у Дніпропетровській області, МФО 805012, КБКД 22030001) зайво сплачений згідно платіжного доручення №64 від 08.07.14р., яке міститься в матеріалах справи №904/8258/14, судовий збір у сумі 550,12грн., про що винести ухвалу.

Рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним господарським судом.

Повне рішення складено та підписано – 24.12.14р.

Суддя

С.О. Турчин

*5*3506496*1*0*

